

מסכת מועד קטן דף ו.

- **ברייתא דף ה:** - ר' יהודה אומר לעולם לא הוי בחזקת שנחרש עד שיהא זקן או ת"ח שיהא יודע שנחרש.
- **גמרא דף ו.** - **אביי** - ש"מ צורבא מרבנן דאיכא במתא, כל מילי דמתא עליה רמיא.

• רב יהודה

מצא אבן מצויינת	תחתיה טמא
שתים	אם יש סיד ביניהם, טמא, ואם אין סיד ביניהם, טהור

- **קושית הגמ'** - ואע"ג שלא חרש ביניהם, כשאין סיד ביניהם, מעולם טהור, והתניא...

מצא אבן אחת מצויינת	תחתיה טמא
שתים	אם יש חורש ביניהם, ביניהם טהור, ואם לאו, ביניהם טמא

- **תירוץ - רב פפא** - הכא **מיירי כשיש סיד ביניהם**, שהסיד שפוך על ראשיהו, ומרודה לכאן ולכאן, אי איכא חורש ביניהם, ביניהם טהור, דאימור מחמת חורש הוא דאיקלף, שנקלף מן האבנים ונפלו שם ביניהם וטהור, ואי ליכא חורש ביניהם, הוי סיד דביני ביני, ומחמת ציון נעשה שם להודיע שיש שם טומאה.

• רב אסי

מצר מצוין	הוא (הן)	וכל השדה כולה
אחד	טמא	טהורה
שנים	טמאין	טהורה
שלשה	טמאין	טהורה
ארבעה	טהורין	טמאה***

*** דאמר מר, אין מרחיקין ציון ממקום טומאה, שלא להפסיד את א"י, ולהכי ציין כל ד' מצריו שכל השדה נטמאה.

מסכת מועד קטן דף ו

- משנה דף ב. - ויוצאין (בחוה"מ) אף על הכלאים
- גמרא דף ו. - ורמינהו באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים,
בט"ו באדר קורין את המגילה בכרכים,
ויוצאין לקוץ את הדרכים, ולתקן הרחובות, ולמוד המקואות, ועושין כל צורכי רבים,
ומציינין את הקברות, ויוצאין על הכלאים,
- תירוץ הגמ' -

רבי אלעזר ור' יוסי בר חיננא	משנתנו יוצאין על הכלאים בחוה"מ	בט"ו באדר יוצאין על הכלאים
חד אמר	בבכיר	באפיל
וחד אמר	בזרעים (תבואה שקודמין לירקות)	בירקות

- רב אסי א"ר יוחנן - לא שנו דאין יוצאין עליהם קודם אדר וקודם חוה"מ, אלא שאין ניצן ניכר, אבל ניצן ניכר, יוצאין עליהן מיד.
- רבי יעקב אמר רבי יוחנן - הטעם ששוכרין פועלים שעוקרין את הכלאים בחוה"מ, משום שהשכר זול יותר, כיון שאין להם מלאכה.
- רב זביד ואיתימא רב משרשיה - ש"מ שנותנין להם מעות מתרומת הלשכה, שאם משלמים מכספם של בעלי הכלאים, אמאי יוצאין בחוה"מ, שאין לנו להשתדל להוזיל הוצאות של עוברי עבירה.
- שאלת הגמ' - עד כמה הוי כלאים דחייב לבטלו?
- רב שמואל בר יצחק - כל סאה (ו' קב) שיש בה רובע קב (אחד מכ"ד של סאה) זרע ממין אחר, ימעטנו ויעקרנו.
- קושית הגמ' - והתניא התקינו שיהו מפקירין כל השדה כולה?
- תירוץ הגמ' - קודם התקנה, ימעטנו. לאחר התקנה, יפקירנו,
- דתניא בראשונה היו עוקרין ומשליכין לפני בהמתן והיו בעלי בתים שמחים שתי שמחות, א' שמנשכין להם שדותיהן, וא' שמשליכין לפני בהמתם, התקינו שיהו עוקרין ומשליכין על הדרכים, ועדיין היו שמחים שמחה גדולה שמנשכין שדותיהן, התקינו שיהו מפקירין כל השדה כולה.

מסכת מועד קטן דף ו:

• משנה

דהוי כשדה בית השלחין, דיש פסידה יתירה	ר"א בן יעקב - מושכין את המים מאילן לאילן
דהוי שדה בית הבעל, דאסור להרווחה	ובלבד שלא ישקה את כל השדה
בשדה בית השלחין, דהואיל ולא משקה להו תדיר לפני המועד, לא יהא הפסד	זרעים שלא שתו לפני המועד, לא ישקם במועד
להשקות כל שדה בית הבעל, וזרעים שלא שתו לפני המועד	וחכמים (ר"מ שהובא דף ב.) מתירין בזה ובזה

• **רב יהודה** - אם היתה **שדה מטוננת**, שהיתה לחה ויבשה, אפילו בשדה בית הבעל יהא **מותר** להשקות, דאי לא משקה, יהא **פסידה יתירה**.

• **תניא נמי הכי** - כשאמרו אסור להשקותן (בית השלחין) במועד, לא אמרו אלא **בזרעים שלא שתו לפני המועד**, אבל זרעים **ששתו לפני המועד**, מותר להשקותן במועד, ואם היתה **שדה מטוננת**, מותר, ואין משקין **שדה גריד** (שדה היבשה לעולם) במועד, ו**חכמים (ר"מ) מתירין** בשדה גריד ובזרעים שלא שתו לפני המועד. וא"כ ראינו מהכא שהת"ק שהוא ראב"י שמחלק בין שתו לפני המועד ללא שתו, מתיר **בשדה מטוננת**.

• **רבינא** - ש"מ **מרבנן** שמותר **לזלף על גינת ירקות מים**, אע"ג דליכא פסידה, דכמו שמשקין **שדה גריד** במועד, שההשקיה עושה אותה חריפה וממהרת לבשל פירותיה, כן יכול להשקות **הירקות** אע"פ שאינו אלא להרווחה.

הא ר"א בן יעקב	ת"ר מרביצין ** שדה לבן בשביעית, אבל לא במועד
והא רבנן	תניא מרביצין בין במועד ובין בשביעית

** מרביצין היינו השקאה פורתא לזלף עליה מים.

• **תניא אידך** מרביצין שדה לבן **ערב שביעית** כדי שיצאו ירקות **בשביעית**, ולא עוד אלא שמרביצין שדה לבן **בשביעית** כדי שיצאו ירקות **למוצאי שביעית**, רש"י - אבל לא ישקה **בשביעית** כדי שיצאו **בשביעית**.

מסכת מועד קטן דף ו:

משנה

ומשדה הלבן	משדה האילן	צדין את האישות ואת העכברים במועד ובשביעית
כדרכו	כדרכו	ת"ק
שלא כדרכו (לא מפסיד כולי האי)	כדרכו (הפסד מרובה)	חכמים

בשביעית	במועד	
✓	✓	מתקנין את הפרצה (אם נפלה מקצתה)
✓ (אע"ג דמיחזי דעביד נטירותא לפירי)	✗	בונה מתחילה

גמרא

• קושית הגמ' - מאי אישות? **רב יהודה** - בריה שאין לה עינים.

• ת"ר **צדין** את האישות ואת העכברים משדה הלבן ומשדה האילן כדרכו,

ומחריבין את חורי נמלים,

כיצד מחריבין, רשב"ג אומר, מביא עפר מחור זה ונותן לתוך חור זה, והן חונקין זה את זה.

• **רב יימר בר שלמיה משמיה דאביי** - עצה זו של מביאין עפר מחור אחרת מועילה רק בה' תנאים:

א. כאשר שני חורין עומדין משני צידי הנהר, שכיון שיש הפסק מים, אין הנמלים מכירות את ריח העפר של החור השני,

ב. ואין גשר מעל הנהר,

ג. ואין נסר מעל הנהר,

ד. ואין חבל מעל הנהר, שתחתיו יש נסר צר,

ה. וצריך להיות פרסה בין השתי חורין.